

ԼՈՒՐԵՐ ԳՈՒՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻՑ

ՌՈՒՍ ՊՐԱՎՈՍԼԱՎ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԵՏ
ՊԻՄԵՆ ՊԱՏՐԻԱՐԷՒ ԱՅՑԸ
ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱԾԽԱՐՀԱՅԻՆ
ԽՈՐՀՐԴԻ ԺՆԵՎԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

1973 թ. սեպտեմբերի 16—19-ը Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարք Պիմենը, ուսս պրավոսլավ եկեղեցու բարձրաստիճան մի շարք հոգևորականների ուղեկցությամբ, պաշտոնական այցով եղել է Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի ժնկի կենտրոնում:

Ռուսաց եկեղեցու պատվիրակությունը բազմակողմանի գրույցներ է ունեցել Ե. Հ. Խ.-ի անձնակազմի ղեկավար աշխատակիցների հետ, որոնց գլխավորել է Ե. Հ. Խ.-ի գլխավոր քարտուղար դոկտ. Ֆիլիպ Փոթըրը:

Ջրույցները, որոնց ընթացքում շոշափվել են ընդհանուր հետաքրքրության և մտահոգության առարկա հանդիսացող մի շարք հարցեր, անցել են բարեկամական մթնոլորտում: Մեծ ուշադրություն է նվիրվել Ե. Հ. Խ.-ի կյանքում ուսս պրավոսլավ եկեղեցու մասնակցության ընդլայնման, ինչպես նաև Էկումենիկ շարժմանը օրոգորքս եկեղեցիների բերած նպաստի հարցին:

Պիմեն Պատրիարքը այն կարծիքն է հայտնել, որ Ե. Հ. Խ.-ը պետք է մեծ ջանքեր գործ դնի այն ասպարեզներում, որոնք անմիջականորեն վերաբերում են հա-

վատացյալների հոգևոր կյանքի խնդիրներին և ի մասնավորի հավատաուսուցման և դավանաբանության հետ կապված հարցերին: Համաձայնություն է ձեռք բերվել, որ այսուհետև ևս պետք է հատուկ ուշադրություն նվիրել Հավատո և կարգի հանձնաժողովի աշխատանքներին, առանձնապես այն խնդիրներին, որոնք վերաբերում են եկեղեցական միությանը: Կողմերը եկել են այն համոզմանը, որ եկեղեցիների միության մատուցվելիք ծառայությունը պետք է սերտորեն զուգակցվի ամբողջ մարդկությանը ծառայելու գործին: Բացի այդ, համաձայնություն է գոյացել, որ հարկավոր է ուղիներ գտնել ուժեղացնելու Ե. Հ. Խ.-ի աշխատանքը ի նպաստ խաղաղության և ժողովուրդների միջև համագործակցության:

Ե. Հ. Խ.-ի գլխավոր քարտուղարը նշել է, որ աշխարհը անբաժանելի է և ընդգրկում է բոլոր մարդկային էակների ամբողջ կյանքը աշխարհի բոլոր մասերում. հետևաբար, մարդու իրավունքների, սոցիալական և ցեղային արդարության ապահովման և ճնշման բոլոր ձևերի վերացման մասին մտահոգությունը պետք է լինի անխառնակ և համընդհանուր:

Ջրույցների ընթացքում հատկապես ընդգծվել է բոլոր եկեղեցիների գործունեության նշանակությունը մարդու իրավունքների պահպանումը ամենուրեք ապահովե-

լու հարցում: Ռուս եկեղեցու Հովվապետը շեշտել է ավելի լավ փոխըմբռնման, ավելի եղբայրական հարաբերությունների և իրար նկատմամբ առավել մեծ վստահության անհրաժեշտությունը:

Ժնևում գտնվելու օրերին ռուս եկեղեցու պատվիրակությունը այցելել է Բոսնի է-կումենիկ ինստիտուտը, ուր հանդիպում է ունեցել դասախոսական կազմի և ուսանողության հետ:

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ
ԿՈՆՖԵՐԱՆՍԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ ԵՎ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՆԻՍՏԸ
ԲԱՐՔՈՂԵՆՈՒՄ

Հեսսեն-Նասաու երկրամասի ավետա-րանական-լուծերական եկեղեցու հրավե-րով 1973 թ. հոկտեմբերի 16—19-ը Բադ-Զոդեն քաղաքում (Արևմտյան Գերմանիա) տեղի է ունեցել Եվրոպական եկեղեցիների կոնֆերանսի նախագահության և խորհրդ-րակցական կոմիտեի համատեղ նիստը:

Ե. Ե. Կ.-ի նախագահ Էռնստ Վիլմը և գլխավոր քարտուղար դոկտ. Գլեն Գար-ֆիլդ Վիլյամսը հանդես են եկել Ե. Ե. Կ.-ի աշխատանքների մասին հաշվետու զեկու-ցումներով ներկայացնելով միաժամանակ Եվրոպայում և ամբողջ աշխարհում քաղա-քական արդի իրավիճակը:

Համատեղ նիստում նախագահությունը և խորհրդակցական կոմիտեն զբաղվել են 1974 թ. սեպտեմբերի 16—23-ը Էնգելթեր-գում (Եվեյցարիա) գումարվելիք համաժո-ղովի նախապատրաստման հարցերով: Նիստի մասնակիցները անցկացրել են բանավեճեր միջազգային ժամանակակից հրատապ խնդիրների շուրջ:

Որպես եզրափակիչ փաստաթուղթ ըն-դունվել է նախագահության և խորհրդակ-ցական կոմիտեի կողմից Ե. Ե. Կ.-ի անդամ եկեղեցիներին ուղղված մի հայտարարու-թյուն, որի մեջ նշվում են Չիլիի ողբերգա-կան դեպքերը, և կոչ է արվում վերջ տալ արյունահեղությանը և չիլիացի ժողովրդի տառապանքներին: Հայտարարության մեջ նիստի մասնակիցները արտահայտել են ի-րենց միահամուռ կամքը այն մասին, որ Մերձավոր Արևելքի կոնֆլիկտը իր շուտա-փույթ քաղաքական լուծումը ստանա: Փաստաթղթում կոչ է արվել նմանապես Ե. Ե. Կ.-ի անդամ բոլոր եկեղեցիներին, որ բազմապատկեն իրենց ջանքերը հօգուտ անվտանգության և համագործակցության վերաբերյալ համատեղության կոմիտեի կողմից, ինչպես նաև խաղաղության և արդարության ձգտող այլ համատեղ գոր-ծողություններին:

Ե. Զ. Խ.-ի ՄԻԶՍԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ
ՀԱՆԶՆԱԺՈՂՈՎԻ ՏՆՕՐԵՆ ԴՈԿՏ.
ԼԵՈՊՈԼԴՈ ՆԻԻԼՈՒՍԻ
ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Մոսկվայի պատրիարքարանի արտաքին եկեղեցական հարաբերությունների բաժնի հրավերով 1973 թ. նոյեմբերի 13-ին Մովե-տական Միություն է ժամանել Ե. Զ. Խ.-ի միջազգային գործերի հանձնաժողովի տնօ-րեն դոկտ. Լեոպոլդ Նիիլուսը իր տիկնոջ հետ: Հյուրերը եղել են Մոսկվայում, Տալ-լինում, Լենինգրադում, Վլադիմիրում, Սուդ-դալում, ուր այցելել են օրթոդոքս և այլ դավանության պատկանող մի շարք եկե-ղեցիներ ու տաճարներ և ծանոթացել երկ-րի կրոնական, հասարակական և մշակու-թային կյանքին:

Սովետական Միությունում գտնվելու օ-րերին դոկտ. Լ. Նիիլուսը բազմաթիվ հան-դիպումներ է ունեցել երկրի կրոնական գործիչների և հասարակության այլ ներկա-յացուցիչների հետ:

Նոյեմբերի 30-ին դոկտ. Լ. Նիիլուսին և նրա տիկնոջը ընդունել է ՍՍՀՄ մինիստր-ների սովետին առընթեր կրոնական գոր-ծերի խորհրդի նախագահի տեղակալ Պ. Վ. Մակարցևը:

ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ
ՄԻԶՍԶԳԱՅԻՆ ՀԱՆԶՆԱԺՈՂՈՎԻ
ՆՍՏԱԾՐՁԱՆԸ ՀՈՒՆԳԱՐԻԱՅՈՒՄ

Հունգարիայի եկեղեցիների Էկումենիկ խորհրդի հրավերով սույն թվականի հուն-վարի 17—20-ը Հունգարիայում տեղի է ու-նեցել Խաղաղության համաքրիստոնեական միջազգային հանձնաժողովի նստաշրջանը, որը երկրորդն է Խաղաղության համա-քրիստոնեական կոնֆերանսի 4-րդ համա-ժողովից հետո:

Նստաշրջանին մասնակցել են 22 երկր-ներից ժամանած քրիստոնեական տարբեր եկեղեցիների 50 ներկայացուցիչներ:

Նստաշրջանի գլխավոր թեման է եղել «Խաղաղ գոյակցության քաղաքականու-թյան արդյունքները և եկեղեցիների ու քրիստոնյաների խնդիրները»:

Նստաշրջանը բաց է արել Խաղաղու-թյան համաքրիստոնեական կոնֆերանսի գլխավոր քարտուղար դոկտ. Կարոյի Տոթը՝ ողջունելով բոլոր մասնակիցներին և նշե-լով տվյալ նստաշրջանում հանձնաժողովի առաջ դրված խնդիրները:

Հաշվետու զեկուցումով հանդես է եկել հանձնաժողովի նախագահ Գ. Դրևեսը (Արևմտյան Գերմանիայից): Անդրադա-տ-

նալով անցած ժամանակաշրջանում կատարված աշխատանքների՝ նա նշել է, որ առանձին ենթահամաձայնագրերի կողմից քննության են առնվել Հնդկաչինի, Եվրոպայի անվտանգության, զինաթափման հարցերը: Մերձավոր Արևելքի ենթահամաձայնագրերի միտքը, որը ծրագրված է եղել գումարել անցած աշնանը Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետությունում, տեղի չի ունեցել՝ այդ շրջանում սկիզբ առած ռազմական գործողությունների պատճառով:

Նստաշրջանում պատվիրակների միջև տեղի է ունեցել կարծիքների լայն փոխանակում: Քննարկումները կենտրոնացել են քրիստոնյաների և եկեղեցիների խնդիրների շուրջ, խնդիրներ, որ նրանց առաջ դրնում են խաղաղ գոյակցության դիպլոմատիկան և ազգային ազատագրության համար մղվող պայքարը:

Մասնակիցները միահամուռ արտահայտել են խաղաղության համար պայքարելու իրենց կամքը՝ աստվածաբանությունը հակադրելով պատերազմի հոգեբանական մեթոդներին:

ՎԱՏԻԿԱՆԸ ՎԵՐԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ Է
ԵՆԹԱՐԿՈՒՄ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԾԵՍԸ

Սույն թվականի փետրվարի 7-ին Վատիկանը վերատեսության է ենթարկել հոռմեական կաթողիկե եկեղեցու ապաշխարության խորհրդի ծեսը՝ այն վերածելու համար համայնական մի ծեսի, շեշտը դնելով

ավելի հաշտության, քան խոստովանության վրա:

Վերոհիշյալ խորհրդին վերաբերող կանոնը, որ Պողոս Զ Պապի հավանությանը հրատարակվել է Աստվածային պաշտամունքի սրբազան ժողովի կողմից, չի ջնջում անհատական խոստովանությունն ու արձակումը, սակայն թույլատրում է, որ անհատական խոստովանությունն ու արձակումը ներմուծվեն համայնական մի ծիսակատարության մեջ, ընդ որում ապաշխարողները պետք է միասնաբար ունկրդեն սուրբգրական ընթերցումներ, ընդունեն իրենց մեղավորությունը և հայցեն Աստուծո ողորմությունը:

Բացի այդ, կաթողիկ հավատացյալից պահանջվում է, որ տարին գոնե մեկ անգամ արձակում ստանա որևէ ծանր մեղքի համար: Համայնական արձակում շարունակվելու է տրվել առանձին դեպքերում, ինչպես, օրինակ, այն վայրերում, որտեղ կա քահանաների պակաս:

Համաձայն նոր ծեսի, «խոստովանություն» բառը շեշտը դնում է ստավելապես մեղքերի ամբաստանության վրա և չի արտահայտում իմաստի այն ճոխությունը, որ ունի վերոհիշյալ խորհուրդը եկեղեցու կյանքում: Մինչդեռ «հաշտություն» բառը ավելի հստակորեն ցույց է տալիս, որ խորհրդակատարականի ապաշխարությունը համարվում է մի տեսակ **հանդիպում** Աստուծո և մարդու միջև:

Առանձնակի խոստովանության ձևը մընալու է նույնը, սակայն այն ճոխացվելու է Աստվածաշնչի մի հատվածի ընթերցումով:

